

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział I Cywilny

Przewodniczący: SSR Monika Drzewiecka

Protokolant: st. sekr. sądowy Wioletta Rosołowska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 r. we Włocławku na rozprawie

sprawy z powództwa R. L., H. L.

przeciwko **M. L., P. L., K. L.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. kosztami procesu obciąża solidarnie powodów.

UZASADNIENIE

Powodowie R. L. i H. L. wnieśli o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. L., P. L. i K. L. kwoty po 400 zł miesięcznie z tytułu bezumownego korzystania z lokalu mieszkalnego.

W piśmie procesowym z dnia 19 kwietnia 2016r. powodowie sprecyzowali żądanie, wnosząc o zasądzenie solidarne od pozwanych kwoty 9.600 zł za okres od dnia 01 kwietnia 2014r. do końca kwietnia 2016r. wraz z odsetkami od dnia 01 kwietnia 201r. do dnia zapłaty, przy czym wnoszą o zapłatę po 400 zł miesięcznie od dnia 01 kwietnia 2014r. do dnia wydania wyroku.

W uzasadnieniu powództwa, powodowie podali, że M. L. wraz z dziećmi zamieszkuje w lokalu mieszkalnym położonym przy ul. (...) we W.. Pozwane korzystają z dwóch pokoi, wspólnej z powodami kuchni, łazienki, przedpokoju i WC. Nie płacą za korzystanie z mieszkania.

W odpowiedzi na pozew, pozwana M. L. w imieniu swoim i swojej małoletniej córki K. L., wniosła o oddalenie powództwa w całości i nie obciążanie ich kosztami postępowania. Pozwana M. L. podała, że pozew o zasądzenie od niej i jej córek czynszu jest bezzasadny. Pozwana wskazała, że zamieszkuje w przedmiotowym lokalu od 1997r., gdy wzięła ślub z synem powodów. Do 2014r. powodowie nie żądali żadnych kwot z tytułu wspólnego zamieszkiwania. W dniu 01 kwietnia 2014r. powodowie wystosowali wezwanie do opuszczenia lokalu i zapłaty czynszu w kwocie 400 zł miesięcznie. Zdaniem pozwanych powodowie nie wykazali skąd wynika wysokość żądanej kwoty, nie została ona poparta żadną wyceną ani standardem lokalu, do którego pozwana M. L. w znacznej mierze się przyczyniła.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. L. wraz z mężem od chwili ślubu tj. od 1997r. - z 3 letnią przerwą - do chwili obecnej, zamieszkiwała w mieszkaniu teściów - powodów H. i R. małżonków L., położonym we W. przy ul. (...). Z czasem wraz z M. L. i jej mężem, zamieszkały ich dzieci P. L. i K. L.. Strony nie ustalały nigdy w jaki sposób będą ponosiły koszty utrzymania mieszkania W 2014r. w związku z konfliktem rodzinnym pomiędzy M. L. i jej mężem, oraz zakazem zbliżania się męża M. L. do niej, mąż M. L. a syn powodów w marcu 2014r. opuścił mieszkanie rodziców.

W dniu 01 kwietnia 2014r. powodowie R. i H. L. wezwali pozwaną M. L. aby wraz z dziećmi, z dniem 15 kwietnia 2014r. opuścili lokal mieszkalny stanowiący własność powodów; jednocześnie powodowie wezwali M. L. do zapłaty czynszu za bezumowne korzystanie z lokalu w kwocie 400 zł, płatne do 01 kwietnia 2014r.

Dowód: okoliczności bezsporne; wezwanie – k. 5; zeznania powódki H. L. – k. 79v (k. 52v); zeznania pozwanej M. L. – k. 79v-80 (k. 52v)

Sąd Rejonowy we Włocławku wyrokiem z dnia 11 stycznia 2016r. w sprawie I C 1220/14 nakazał pozwanym M. L., P. L. i małoletniej K. L. aby opróżniły i wydały powodom R. L. i H. L. lokal mieszkalny położony we W. przy ul. (...) oznaczony nr 22 w stanie wolnym od rzeczy i osób prawa ich reprezentujących; orzeczono również, że pozwanym przysługuje prawo do otrzymania lokalu socjalnego i nakazano wstrzymanie opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez Gminę M. W. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Dowód: wyrok – akta sprawy I C 1220/14 tut. Sądu

Powodowie R. L. i H. L. utrzymują się z emerytury, R. L. w kwocie 1.277,36 zł netto, zaś H. L. w kwocie 1.239,41 zł netto. Czynsz za mieszkanie położone we W. przy ul. (...) wynosi 544,43 zł miesięcznie. Powodowie całkowicie ponoszą koszty utrzymania mieszkania. Pozwani nie płacą czynszu za bezumowne korzystanie z lokalu.

Dowód: okoliczności bezsporne; decyzje o waloryzacji emerytury – k. 54, 55; zawiadomienie o zmianie czynszu – k. 58; zeznania powódki H. L. – k. 79v (k. 52v); zeznania pozwanej M. L. – k. 79v-80 (k. 52v)

Pozwana M. L. korzysta z pomocy (...), otrzymuje zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia w kwocie 197,50 zł miesięcznie. W okresie od 01 listopada 2014r. do 31 października 2015r. pozwana M. L. pobierała zasiłek rodzinny na dzieci; korzystała również z zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Od 01 stycznia 2016r. do 31 października 2016r. pozwana M. L. otrzymywała zasiłek rodzinny na P. L. w kwocie 129 zł miesięcznie i na K. L. 118 zł miesięcznie oraz jednorazowy zasiłek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego po 100 zł na każdą z córek.

Decyzją z dnia 03 lutego 2015r. przyznano M. L. świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla P. L. i K. L. w kwocie po 400 zł miesięcznie, za okres od 01 stycznia 2015r. do 30 września 2015r. Od stycznia 2016r. do 30 września 2016r. kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz P. L. wyniosła 500 zł miesięcznie.

Dowód: decyzje – k. 63, 64, 65, 66; decyzja dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego – k. 67, 69.

Sąd zważył co następuje:

Powyższych ustaleń sąd dokonał na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony, treść ich oraz wiarygodność nie budziły żadnych wątpliwości. Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że pozwane M. L., P. L. i K. L. korzystały wspólnie z powodami, w okresie od dnia 01 kwietnia 2014r. do chwili obecnej z lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), który stanowi własność powodów. Powodowie byli pozbawieni możliwości korzystania z całego lokalu, którego byli właścicielami.

Posiadanie pozwanych od 01 kwietnia 2014r. miało charakter posiadania w złej wierze. Jak wskazał to Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 28 grudnia 1979 r. w sprawie sygn. akt II CR 471/79, roszczenie uzupełniające podlega ocenie na podstawie przepisu art. 225 k.c. z chwilą, gdy posiadacz powziął wiadomość o takich okolicznościach, które powinny wzbudzić w nim uzasadnione podejrzenie, że nie przysługuje mu takie prawo do władania rzeczą, jakie faktycznie wykonuje (vide: OSN 1980, nr 6 poz. 127). Obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem uprawnionego określa przepis art. 225, który nawiązuje do przepisu art. 224 § 2 k.c. Do obowiązków posiadacza w złej wierze należy m.in. wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy oraz zwrot wartości pożytków, które zużył. Nawet, gdyby pozwane były posiadaczami w dobrej wierze, to od chwili, gdy dowiedziały się o wytoczeniu przeciwko nim powództwa o eksmisję i zapłatę za bezumowne korzystanie z lokalu, byłyby zobowiązane do pokrycia należności wymienionych w treści

przepisu art. 224 § 2 k.c. Warto w tym miejscu przypomnieć, że powodowie wystąpili przeciwko pozwanym z żądaniem opuszczenia lokalu w dniu 01 kwietnia 2014r. i w dniu 06 maja 2014r. wystąpili z pozwem o eksmisję i zapłatę.

W doktrynie przyjmuje się, że właściwym kryterium ustalenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, o którym mowa w przepisie art. 225 k.c., powinna być kwota, jaką posiadacz w normalnym toku rzeczy musiałby zapłacić właścicielowi, gdyby jego posiadanie opierało się na prawie (patrz. Kodeks cywilny Komentarz do art. artykułów 1 – 49911 Tom I pod redakcją K. Pietrzykowskiego, 4 wydanie, Wydawnictwo C.H. BECK, Warszawa 2005, str. 635, teza 4 do art. 225). Jak zaznaczył to Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 23 maja 1975 r. w sprawie II CR 208/75, wynagrodzenie należne właścicielowi rzeczy od posiadacza za korzystanie z rzeczy obejmuje okres, przez który posiadacz korzystał z rzeczy, i nie stanowi świadczenia okresowego, ponieważ okresowej płatności nie przewiduje umowa, ani przepisy ustawy (niepubl.).

W myśl ogólnych zasad postępowania cywilnego strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 kpc mogą być przedmiotem dowodu. Ponadto z treści art. 232 kpc wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Na stronie powodowej spoczywa więc ciężar udowodnienia faktów uzasadniających ich roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających wnioski o oddalenie pozwu. Reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosowane przez Sąd w fazie wyrokowania, mają fundamentalne znaczenie dla dokonania prawidłowej oceny wykonania przez każdą ze stron obowiązku dowodzenia w zakresie przesłanek uzasadniających roszczenie lub zwalniających stronę pozwaną od konieczności jego spełnienia. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony czy też nie (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 października 2012, I ACa 510/12, opubl. baza prawna LEX Nr 1237866). Jeżeli zaś materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 roku, I ACa 1320/11, opubl. baza prawna LEX Nr 1108777). Jak wynika z treści art. 217 § 1 kpc strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Paragraf 2 cytowanego przepisu stanowi, że Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do: przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 kc), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontradiktoryjności procesu, gdyż - ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 kpc dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku, III AUa 1468/12, opubl. baza prawna LEX Nr 1311941).

W rozpoznawanej sprawie nie było żadnych podstaw do działania przez Sąd z urzędu, ani tym bardziej do zastępowania jednej ze stron. W istocie rzeczy to zaniechania strony powodowej doprowadziły Sąd do konkluzji o nieudowodnieniu poddanego pod osąd roszczenia, co w ostatecznym rezultacie przełożyło się na oddalenie powództwa. Strona powodowa była pouczona o treści art. 6 kc, na rozprawie w dniu 14 kwietnia 206r. powódka H. L. działająca we własnym imieniu oraz jako pełnomocnik powoda R. L. – oświadczyła, że nie będzie składała wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Strona powodowa tym samym nie wykazała, jaką cenę uzyskałaby za wynajem dwóch pokoi w mieszkaniu, na takich samych warunkach, w jakich z lokalu korzystają pozwane.

Tym samym Sąd uznał, iż na podstawie zebranego materiału dowodowego nie sposób uznać, że powodom przysługuje względem pozwanych roszczenie w dochodzonej w pozwie wysokości. Wskazać również należy, iż nie mogło zostać uwzględnione roszczenie również w zakresie opłat eksploatacyjnych, opłaty tego rodzaju stanowią bowiem koszty związane z prawem utrzymania mieszkania dla powoda, nie mogły więc stanowić należnego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z lokalu. Nie mieszczą się także w żadnym z pojęć opisanym przepisami art. 224 § 2 i art. 225 k.c.

Biorąc powyższe pod uwagę powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 kpc.